

Navrhli jsme, aby ti notáři, kteří v den platnosti nového řádu podle svých dekretů mají právo úřadovati i v jiném ve státním jazyku, byli novým řádem samotným, tedy ex lege ustanoveni za tlumočníky jazyka menšinového. Notáři za platnosti nového řádu jmenování musí ovšem obdržeti příslušný dekret.

Velice jsme si zakládali na našem § 60, jehož vzor vzat byl z italského notářského řádu a jenž byl námi zpracován a přizpůsoben našim poměrům.

Jest to ustanovení pro notáře nezámožné sociálně spravedlivé, neboť umožňuje mu existenci. Takovému nezpůsobilému notáři nezámožnému přidělila by notářská komora koadjutora-substituta, který by kancelář vedl a o výtěžek její se s notářem dělil. Vládní osnova ponechala dosavadní stav § 169 platného notářského řádu, jež jest v daných hospodářských poměrech příliš krutý!

V partii o poplatcích ukázali jsme v podání na některé nemožnosti, které vládní osnova zaváděla.

Shrneme-li vše, co jsme uvedli, můžeme říci, že vládní osnova při všech svých kladech a přednostech byla by lepší, kdyby se byla přidržela osnovy naší, jež byla vypracována metodou čistě reální a realistickou, odvažující velmi pozorně, co jest v zájmu spravedlnosti a celku!

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Bylo-li co dáno k uskutečnění jakékoliv nedovoleného účelu, třeba i zápůjčkou, nelze toho požadovati zpět.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 26. května 1920 Rv. I 200/20.)

A zapůjčil B-ovi 1000 Kč na podloudné nákupy hovězího dobytka; A věděl k jakému účelu B si peníze vypůjčil, ba on ještě k odkupu takto získaných kusů dobytka B-ovi sám se nabízel.

Žaloba A-ova na vrácení zapůjčených 1000 Kč. B-ovi byla soudem zamítnuta z důvodu, že žalobce umožnil žalovanému uskutečnění nedovoleného účelu, ba napomáhal k tomu, maje sám očividný zájem na tom, aby byl nedovolený účel dosažen.

Nezáleží na formě v jaké se tak stalo, nýbrž účelu k jehož dosažení se tak stalo, neboť nový nápis v § 1174 obč. z. ob. mluví v š e o b e c n ě o tom, že to, co bylo dáno k dosažení nedovolenému účelu, nelze požadovati zpět.

Dovolací stížnost proti výroku druhé stolice ohledně odměny vnučeného správce jest vyloučena.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 7. září 1920 R II 254/20.)

Důvody: Dle § 528 odst. 1. c. ř. s. ve znění císařského nařízení z 1./6. 1914 č. 118 ř. z. jest rekurs proti rozhodnutí druhé stolice v otázce útrat nepřipustným, což dle § 78 ex. ř. platí i pro řízení exekuční.

Náklad (útraty) vzešlý s dosažením vnučeného správce sluší považovati za útraty exekuční, poněvadž jsou součástíou veškerých útrat exekučních, které povolením a provedením exekučních prostředků vznikají. Ostatně také majíce povahu poplatků — dle § 104 i. ř. — soudem se vybírají. — Taj. nejvyš. s. Chytil.

Uznáno-li otcovství k nemanželskému dítěti, lze jen tehda domáhati se sporem toho, co otec dle zákona plniti jest povinen, poukázali poručenský soud poručníka ku žalobě formálním usnesením, jež doručeno byvši též nemanželskému otci, nabylo právní moci.

Tímto usnesením jest procesní soudce vázán.

(Plenární usnesení nejvyššího soudu ze dne 27. října 1920.)

V § 16. I dílčí novely k obč. zákonu sub. II. uvedeno jest: Uznáno-li otcovství, jest na soudu, by sám od sebe stanovil v mimosporném řízení výměru toho, co otci dle zákona plniti

náleží, závisí-li však toto rozhodnutí na vyšetření sporných skutečností, jichž prostředky mimo sporného řízení nelze zjistiti, by poukázal poručníka, podatí žalobu.

Důvody: Poukázán-li poručník na žalobu formálně bezvadným a právoplatným usnesením poručenského soudu, jest zjednan nezvratný podklad pro řízení sporné a nelze procesnímu soudu přiznati oprávnění, by zkoumal, zda usnesení poručenského soudu jest či není věcně opodstatněno. Pravda ovšem, že ustanovení posl. odstavce § 42 j. n. k tomuto případu se nevztahuje, majíc na zřeteli případ opačný. Nutno však uvážit, že zákon ponechává soudu poručenskému na uvážení, zda jest či není s to, by vystačil s prostředky řízení mimosporného. Posouditi věcnou odůvodněnost tohoto výroku přísluší po případě soudu, jemuž poručenský soud pořadem stolic mimosporného řízení jest podroben, nelze však práva toho přiznati soudu procesnímu, jenž není po zákonu povolán k tomu, by rozhodoval o správnosti usnesení soudu poručenského. Právoplatný výrok poručenského soudu jest nezvratitelným podkladem přípustnosti pořadu práva nejen pro účastníky nýbrž i pro soud procesní.

Dr. Pekárek.

Uplatňování nároku proti nedospělé osobě ve smyslu § 1310 všeob. obč. zákoníka předpokládá provedení předchozího sporu proti osobě dozorčí.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 23./3. 1920, č. j. R II 54/20.)

Důvody: Ze srovnání obsahu § 1309 a 1310 obč. z. vyplývá, že škody vzniklé činem nedospělých osob jsou především povinni nahraditi ti, jimž škoda může se přičítati, poněvadž nedohlížely na osoby jim k opatrování svěřené, dále že případné zavinení jejich není v žádné souvislosti ze zavinením nedospělé osoby, nýbrž, že je samostatným a nezávislým na případné subsidiární povinnosti nedospělé osoby a že dle § 1310 obč. z. nárok vůči nedospělé osobě nabyvá působnosti teprve tehdy, když jest zjištěno, že nelze dojíti náhrady u osoby dozorčí.

Uplatňování nároku proti nedospělé osobě samé předpokládá tedy, že bylo prokázáno, že dozorčí osoba není k náhradě povinna nebo nemůže náhrady poskytnouti. Tato otázka může být řešena toliko zvláštním sporem, nikoliv jinakým posouzením okolností a nelze opomenuti předchozího sporu omlouvatí tím, že prý také ve sporu proti nedospělé osobě lze zjistiti, jak dalece vyhověla dozorčí osoba povinnosti § 1309 obč. z. jí uložené.

Chytil.

Rozhodnutí nejvyššího správního soudu ve věcech finančních.

Konverse: Z prohlášení, jímž se zvyšuje míra úroková z pohledávky již ověřené listinou, která z důvodů konverse nebyla podrobena stupnicovému poplatku, jest zaplatiti stupnicový poplatek dle výše celé pohledávky.

(Nález ze dne 21. listopadu 1921 č. 9436.)

Poplatek nemovitostí: I. Zpětný převod nemovitosti s kupce zapsaného již za vlastníka na prodávajícího, na základě zrušení smlouvy kupní jejich dohodou podléhá poplatku nemovitostnímu. — II. Přebod nemovitosti s manžela vnučky na jejího děda nepoživá výhody převodu mezi rodiči a dětmi.

(Nález ze dne 25. listopadu 1921 č. 15.781.)

Poplatky pozůstalostní: K poklesu hodnoty cenných papírů po dni úmrtí zůstavitelova nelze hleděti.

(Nález ze dne 25. listopadu 1921 č. 15.783.)

Poplatek nemovitostí: Úplata za přenechání práva vésti starou firmu nepodléhá poplatku nemovitostnímu. Poplatku tomu podléhá však jako součást kupní ceny zvlášť udaná úplata za okruh zákaznictva, obchodní knihy, seznamy a zápisy a za sdělení jmen dodavatelů.

(Nález ze dne 2. prosince 1921 č. 15.824.)

Zvláštní daň výdělková: U spořitelna jest ze zdanění vyloučiti účetní, ale nerealisovaný kursovní zisk jen tehdy, byl-li účetně přikázán zvláštnímu rezervnímu fondu pro ztrátu kursovní.

(Nález ze dne 2. prosince 1921 č. 15.828.)

Poplatky dědické: Vyměřila-li finanční správa dědické poplatky z cenných papírů, o nichž nebylo záznamů vídeňské

bursy (§ 51. popl. zák.), dle hodnot udaných zástupcem dědiců v místopřísežném seznání jmění a v pozůstalostním výkaze, sluší v tom spatřovati dohodu ve příčině jiného způsobu ocenění § 54. popl. zák.

(Nález ze dne 2. prosince 1921 č. 15.829.)

Poplatky stupnicové: Byly-li kupci podniku postoupeny v písemné smlouvě kupní určité pohledávky podniku za určitou úplatu a později byly sepsány o nich ještě zvláštní postupní listiny, podléhá stupnicovému poplatku z postupu i listina původní, byť byly ze zvláštních postupních listin zapraveny stupnicové poplatky (§ 1. A 3, § 5. B, pak §§ 40. a 62., odst. 2. a 3. popl. zák.)

(Nález ze dne 2. prosince 1921 č. 16.251.)

Poplatky listinné a vkladní: Od poplatků jsou osvobozeny dluhopisy co do částek zaručených státem podle zákona z 23. května 1919 č. 281 sb. z. a n. o státní podpoře stavebního ruchu, nikoli co do částek zaručených bytovým fondem podle zák. z 20. února 1919 č. 98 sb. z. a n. Vklad zástavního práva podléhá vkladnému.

(Nález ze dne, 15. prosince 1921 č. 16.817.)

Daň přepychová: Příležitostný převod automobilu s osoby, jež není výrobcem, nepodléhá daní přepychové (§ 25. zák. z 11. prosince 1919 č. 658 sb. z. a n.).

(Nález ze dne 28. prosince 1921 č. 15.481.)

Poplatek nemovitostní. Věci a zařízení, jež přestaly býti vůlí vlastnickovou příslušenstvím hotelové reality v den uzavření kupní smlouvy a tudíž již nesdílely osud věci hlavní, nelze podrobiti poplatku jako příslušenství nemovitosti.

(Nález ze dne 21. března 1922 č. 3724.)

Poplatky pozůstalostní: Pro ocenění dluhopisů válečných půjček patřících do pozůstalosti osoby, zemřelé před 28. říjnem 1918, jsou rozhodnými předpisy plativší v den dědického nápadu.

(Nález ze dne 21. března 1922 č. 3869.)

Daň z obratu: Poplatníku, jenž nepodal do konce ledna přiznání za celý předešlý rok, může býti proto uložena pořádková pokuta podle § 43. zák. z 11. prosince 1919 č. 658 sb. z. a n., byť i v předešlém roce daň čtvrtletně odváděl a při dvou odvodech připojil výtahy z faktur.

(Nález ze dne 28. března 1922 č. 3618.)

Poplatek ze smlouvy kupní: Nelze žádati nemovitostní poplatek z prozatímní smlouvy kupní, která jsouc podepsána toliko kupujícími jest v rukou zástupce prodávajícího.

(Nález ze dne 30. března 1922 č. 3725.)

Poplatky pozůstalostní: Jest vadou řízení, nebyl-li pozůstalostní výkaz podepsán dědicem nebo jeho zástupcem.

(Nález ze dne 4. dubna 1922 č. 4667.)

Daň z obratu: I když poplatník nepodal přiznání a daňový záznam jest neúplný, může býti obrat odhadnut jen za součinnosti stěžovatelovy.

(Nález ze dne 5. dubna 1922 č. 4646.)

Poplatky pozůstalostní: Rozhodným je stav aktiv a pasiv v den úmrtí zůstavitelova. Dluhy obchodní mají býti prokázány o v ě ř e n ý m i v ý t a h y z obchodních knih. Při výtazích z cizozemských obchodních knih třeba ještě ověření zahraničním úřadem republiky čsl.

(Nález ze dne 12. dubna 1922 č. 5293.)

Všeobecná daň výdělková: Řízení jest vadné, bylo-li poplatníku vytknuto jen, že přiznaný čistý zisk jeví se vzhledem k rozsahu obchodu i prosperitě nízko přiznán a vydání naproti tomu čítáno vysoko.

(Nález ze dne 24. května 1922 č. 7414.)

Daň z obratu: Neznalost podrobných předpisů nezabavuje trestnosti pro nevedení předepsaných daňových záznamů.

(Nález ze dne 26. května 1922 č. 7415.)

Poplatky dědické: Pro ocenění cenných papírů patřících do pozůstalosti po zůstaviteli zemřevším před převratem byly směrodatními předpisy platné v době úmrtí (§ 51. popl. zák. a n. nař. z 28. prosince 1916 č. 431 f. z.). Poplatky vyměřené za účinnosti zák. z 10. dubna 1919 č. 187 sb. z. a n. je zapraviti bez přepočtu korunami čsl.

(Nález ze dne 1. června 1922 č. 7765.)

† Dr. ADOLF ZAHRADNÍK.

Opět uchvátila smrt jednoho ze starších našich kolegů, který činně účastnil se stavovského našeho hnutí. Dr. Adolf Zahradník, jenž narodil se 11. února 1855, zemřel 15. února 1924, byl notářem od 21. září 1889 do 31. března 1919, kdy dobrovolně vzdal se notářské praxe.

Zesnulý kolega byl dlouholetým členem notářské komory pražské, členem výboru pražského odboru rakouského spolku notářů, kdež zastával funkci pokladníka, jakož i našeho spolku. Byl také zkušebním komisařem pro zkoušky notářské a znám svou lidumilností. Zastával po dlouhá léta jedno z největších notářství pražských a těšil se všeobecné oblibě jak u svých kolegů tak veškerého obecnstva. Šlechtnost svého srdce dokumentoval ve své závěti, kterouž ustanovil povšechným dědicem veškerého svého jmění českou dětskou nemocnici a ustanovil značné odkazy dobročinným i národním účelům. Také na spolek notářů československých pamatoval značným odkazem 20.000 Kč za účelem zřízení fondu pro vdovy a sirotky pod jeho jménem.

Spolek náš a všichni kolegové kteří jej znali, zachovají mu zajisté povždy vděčnou pamět.

ZE DNE.

Výdělková daň. Denní listy přinesly zprávu že ministerstvo financí pracuje na nové osnově zákona o daních osobních zejména výdělkové, jež má prý býti stanovena jednotně třemi procenty. Poněvadž by takováto úprava znamenala zhoršení dosavadního stavu zejm. s ohledem na § 34. zák. o os. daních, podaly liberální stavy, zejména advokátní komora pražská, spolek německých advokátů v Teplicích, komora inženýrská, lékařská, svaz německých spolků lékařských, náš spolek a komora pražská ministerstvu financí a sice každá z těchto korporací zvláštní pamětní spis, v němž jsme se dožadovali toho, aby pro liberální stavy byla zákonem stanovena sračka ze sazby výdělkové daně buď procentuálně neb zlomkově.

Ve věci té intervenovaly tyto korporace a sice: za Advokátní komoru pražskou pan prezident Dr. Štopfje, za Spolek českých advokátů Dr. Valenta, za Verband der deutschen Rechtsanwälte Dr. Karol, za Reichsverband der Aerztereine Dr. Bauer a Dr. Starý, za patentní zástupce Dr. Hüttner, za inženýrskou komoru říditel inž. Bloch, za lékařskou komoru Dr. Turinský, za notářskou komoru pražskou a Spolek notářů československých Dr. Čulík, u ministra financí jakož i u referentů, kdež přednesli svá přání, načež se jim dostalo ujištění, že na učiněné návrhy bude vzat pokud možno zřetel a slíbeno, že osnova před tím, nežli bude předložena Národnímu shromáždění bude jim zaslána, aby mohli podati své připomínky.

Daň z obratu. Upozorňujeme kolegy, že podle nového zákona ze dne 21. prosince 1923 čís. 268 podléhá daní z obratu nejen odměna za úkon notářský, nýbrž také hotové výlohy, zejména i kolky notářem vynaložené, což jest zajisté nespravedlivé, neboť kolky jsou jen jiný způsob daně a tak vyměřuje se daň z obratu z daně což jest patrný nonsens a bude záhodno, aby kolegové vypočítali stranám kolky a žádali od nich kolky ty in natura.

Spolek náš ve věci té podá zvláštní spis ministerstvu financí.

Zvláštní rozhodnutí ve věci tarifové učinil nedávno jeden krajský soud, uznáv, že notáři jakou soudnímu komisaři nepřísluší manipulační poplatek za psaní protokolu v pozůstalostním řízení, poněvadž tu prý nejde o opisy, nýbrž o originály a že notář mohl by účtovat za psaní protokolu za každou stránku 2 K 50 hal. dle poznámky 4 k pol. C 11 jen tehdy, kdyby k jednání přivzal zapisovatele, nikoliv ale tehdy, když píše protokol sám. Bude tudíž nutné přibírat ke každému projednání zapisovatele. Soud tu patrně přehlíží, že sazba za projednání jest odměna za duševní práci, kdežto psaní dlužno odměnit zvláště jako práci manuální, jako tomu jest i při jiných listinách, třeba by o nich nebyl sepsán koncept.

Volba. Ve schůzi notářské komory pražské dne 8. března 1924 konané zvolen byl vicepresidentem komory pan Dr. Jaroslav Čulík, notář ve Vršovcích.